

KNNV Kampeervakantie Héas 2025

Zaterdag 19 juli t/m donderdag 31 juli

Camping Le Cairn, Auberge de la Munia

65120 Héas, Frankrijk

Iris latifolia

Voorwoord van de voorzitter

Héas ligt in de hoge Pyreneeën, in de gemeente Gèdre-Gavarnie. Het is een gehucht met slechts enkele huizen met een kapelletje en ligt op 1520 meter hoogte in het dal van de bergbeek 'Gave de Héas' die uitstroomt uit de Cirque de Troumouse. Vanuit deze mooie plek hebben we prachtige wandelingen gemaakt, in deze Cirque, maar ook naar de nabijgelegen keteldalen van Estaubé, Gavarnie en Lis.

Aanvankelijk leken we op ongeveer 12 deelnemers te kunnen rekenen, maar spijtig genoeg moest een aantal van hen afzeggen, waaronder de beoogd excursieregelaar, zodat we met 7 overbleven. Een kleine groep, waarvan drie deelnemers er maar één week bij konden zijn. Dit heeft ons echter niet van de wijs kunnen brengen, integendeel, klein maar fijn was het motto. De sfeer was goed en knus, Anja ontpopte zich tot excursieregelaar en we hebben mooie tochten gemaakt. In de dagen net voor het vakantiecamp was het snoeiheet, maar wij hebben uitstekend weer gehad. Meestal was het 's morgens een beetje mistig ('in de wolken') en fris, om in de loop van de dag op te klaren tot zo'n 18 tot 20 graden. Prima wandelweer!

Het mooie van de camping is dat die zo hoog gelegen is, dat je direct vanaf het kampeerterrein wandelingen kunt maken. Keerzijde is dat het vooral een overnachtingsplek voor bergwandelaars is en alleen geschikt voor tenten (er is geen elektra en slechts twee 'emplacements' voor busjes). Het is een 'bijzaak' voor de auberge die het kampeerveld beheert, met primitief sanitair, en (niet onbelangrijk voor de digitale waarnemingspraktijk van vandaag de dag) geen bereik voor de mobiele telefoon. Wel weer aardig was dat er een wat grotere tent voor algemeen gebruik was opgezet, waar ook wij een paar keer gebruik gemaakt hebben.

We hebben veel en prachtige waarnemingen gedaan, zowel in het hooggebergte, als in het middelgebergte onder de boomgrens, zowel planten als vogels, vlinders en libellen. Uiteraard was de geringe omvang van de groep een beperking bij de waarnemingen en helaas waren er al veel planten uitgebloeid. Ook is er sprake

van overbegrazing tot in de hoogte bergen, wat de diversiteit en omvang van de plantenrijkdom schaadt. Desalniettemin zijn we trots op onze prachtige waarnemingslijsten!

Evert Smit

Deelnemers

Ryoko Appelboom, Paul Berghegen, Frans Duijm, Ans den Haan, Anja Ooms, Evert Smit, Ellen Wilms.

Grauwe ooievaarsbek (*Geranium cinereum*)

Excursies

1	zo	20-jul	P. Lac des Gloriettes (1622m)	Lac des Gloriettes (rondwandeling), Cirque d'Estaubé (vice versa)
2	ma	21-jul	Camping Héas (1570m)	Lacs des Aires, Cirque de Troumouse (rondwandeling)
3	di	22-jul	P. Col de Tentes (2208m)	Lac des Espézières, Lac de Sautaro, Port de Boucharo (rondwandeling)
4	woe	23-jul	P. Lac des Gloriettes (1622m)	Granges de Coumély (rondwandeling)
5	do	24-jul	Camping Héas (1570m)	Cabane des Aquilous, Hourquette de Héas (vice versa)
6	vrij	25-jul	Pragnères (1091m)	Cirque de Lis (vice versa)
7	za	26-jul	Les Moulins (Cupouzade) (1128m)	Rondje om Moules Dera
8	zo	27-jul	Bareilles (1288m)	Granges de Saugué (rondwandeling)
9	ma	28-jul	P. Gavarnie (1365m)	Cirque de Gavarnie (rondwandeling)
10	di	29-jul	P. Col de Tentes (2208m)	Pic de Tentes, Pic de la Plahule, Port de Boucharo
11	woe	30-jul	P. Lac des Gloriettes (1622m)	Granges de Coumély (rondwandeling)

Berghuislook (Sempervivum montanum)

Lammergier

Stengelloze gentiaan (Gentiana acaulis)

Dwergdikkopje

Dagverslagen

1. Lac des Gloriettes, Cirque d'Etaubé, 20 juli 2025

Startpunt wandeling: P. Lac des Gloriettes.

Weer: onbewolkt

Aantal deelnemers: 5

Total duur excursie: 6 uur

Afstanden: vervoer 3 km, wandeling 9 km, hoogtem. 300.

Moeilijkheidsgraad (1-5): 1

Rapportcijfer: 8

Verslag: Ellen

Een leerzame wandeling en een goed begin

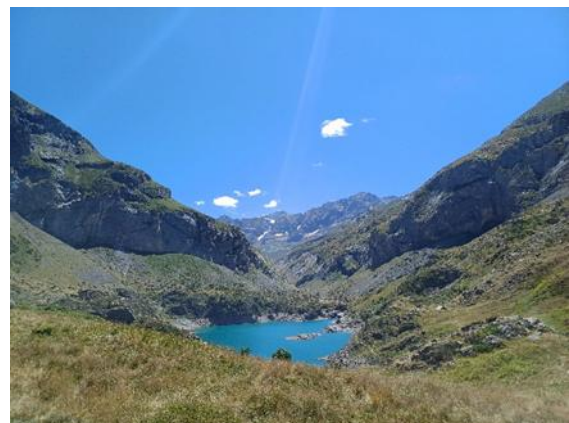
Dit was de eerste actieve dag van het natuurkamp in Héas. We zijn met een kleine groep van vijf personen en vertrekken om 9 uur. Het zou misschien in de middag gaan regenen, maar gelukkig kwamen de donkere wolken niet dichterbij. Het was lekker wandelweer. Met de auto vertrokken we naar Lac des Gloriettes. Het was daarboven al aardig vol met auto's, maar we konden in het midden van de parkeerplaats een nieuwe rij maken. We liepen eerst over de gigantische stuwdam die in 1948 is gebouwd en elektriciteit opwekt voor circa 340.000 huishoudens. Daarna zagen we (vooral Ans en Frans) vele bloemen, vlinders en enkele vogels en bomen. We telden in totaal wel 150 waarnemingen binnen de eerste kilometer. Hier hebben we ons zo'n drie uur vermaakt met het bekijken en vastleggen van de planten in de app. De meeste vraagtekens gaf de Grote gele monnikskap. Deze heeft gele in plaats van paarsblauw en de bloemen lijken op die van de paarse in tegenstelling tot de Gele monnikskap, waarvan de bloemen en de bladeren anders zijn. Ook zagen we de Meelbes.

Grote gele monnikskap (*Aconitum anthora*)

Aan het eind van het meer begon de Vallée d'Etaubé, dit is een 'zone pastoral'. Dat betekent dat er volgens traditionele landbouw in dit gebied gemeenschappelijke begrazing plaats vindt. Hierdoor is het aantal soorten planten enorm afgenomen. Alleen een plant als Pyreneese herfsttijloos lijkt er baat bij te hebben, want die staat er veel. Anja, Evert en Ellen zijn circa drie kwartier doorgelopen, naar de Cabane d'Etaubé, wat een mooi uitzicht gaf op de Cirque d'Etaubé.

Lac des Gloriettes en Cirque d'Etaubé

Op de weg terug liepen we weer samen langs de andere kant van het meer over de 'sentier découverte' (leerpad) terug naar de auto. Een fijne start van onze kampeervakantie in het hooggebergte, vooral langs het meer was veel moois te zien.

2. Cirque de Troumouse, 21 juli 2025

Startpunt wandeling: Camping Héas.

Weer: onbewolkt

Aantal deelnemers: 5

Total duur excursie: 8 uur

Afstanden: vervoer 0 km, wandeling 14km, hoogtem 650.

Moeilijkheidsgraad (1-5): 2

Rapportcijfer: 8

Verslag: Anja

De uitgedroogde meertjes

We startten de wandeling op het geleidelijk stijgende pad richting Lacs des Aires, het dal van de Cirque de Troumouse in. Een mooie route langzaam omhoog langs bloemenweides en nog lekker in de schaduw van de berg. De alom aanwezige blauwe Pyreneese irissen (*Iris Latifolia*) waren hier al verdroogd. Daarna kwamen we in in de 'pastorale zone' waar duidelijk gegraasd werd, dus minder bloemen waren. Bij de waterwerken kwamen we in de zon en keken we omhoog. Toen zagen we eerst twee Vale gieren, later wel zes hoog boven ons. Een flinke klim bracht ons snel omhoog naar een glooiend deel waar weer koeien stonden en Alpenkauwen een vliegshowtje gaven. Waar er water was, waren de irissen nog prachtig, afgewisseld met (uitgebloeide) Affodil.

Gentiana burseri

In de verwachting fraaie bergmeertjes te gaan zien was het enigszins een ontgoocheling dat de Lacs des Aires vrijwel geheel opgedroogd waren, maar het uitzicht op de cirque was indrukwekkend. Na de lunch besloten we door te lopen. Huiszwaluwen vlogen laag over de grond. Hier waren ook schapen aan het grazen. Het stuk boven was flink afgegraasd, maar bij de beekkant waren leuke stukjes met o.a. de *Gentiana burseri* en Witte nieswortel. We zagen nog een jonge Lammergeier en een Grote gele kwikstaart. Hier waren nog een paar poeltjes over, met Drijvende egelskop en libellen. Een Waterpieper had wat lekkers gevangen.

Op het pad terug, die herhaaldelijk de asfaltweg doorkruiste, zagen we niet veel, maar wel de geranium soort die op de verlanglijst van Ans stond. Moe maar voldaan namen we na afloop een drankje op het terras van de camping.

Droogstaande Lacs des Aires

3. Lac des Espécières, Port de Boucharo, 22 juli 2025

Startpunt wandeling: P. Col de Tentes

Weer: onbewolkt

Aantal deelnemers: 5

Total duur excursie: 5 uur

Afstanden: vervoer 25 km, wandeling 3/7 km, hoogt. 100/350.

Moeilijkheidsgraad (1-5): 1/3

Rapportcijfer: 8

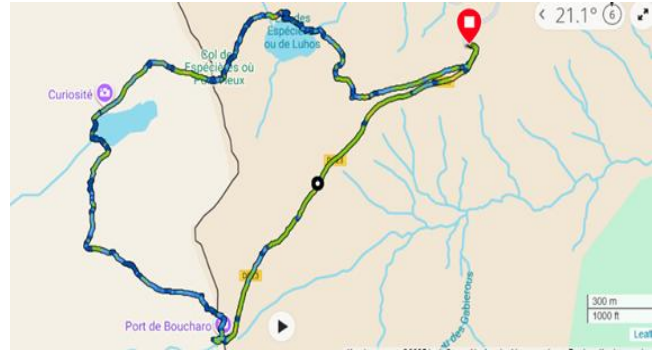
Verslag: Ellen

Bergmeertjes en een uitstapje in Spanje

Om 9 uur zijn we wederom met z'n vijven vertrokken met de auto. Nu richting Gavarnie. Al voor Gèdre hadden we weer internet en werkten we (onderweg in de auto) even onze berichten bij. We reden helemaal naar boven door het skigebied naar Col de Tentes. De parkeerplaats was al vol, dus moesten we langs de weg parkeren. Het was lekker wandelweer en er was veel wind. We liepen naar het eerste meertje, Lac des Espécières. Hier vonden we onder andere Grasrapunzel, Alpenfijnstraal en Witte nieswortel. Terwijl Ans en Frans uitgebreid de vele plantjes rond het meertje bleven inventariseren, werk afgesproken dat het resterende drietal via een behoorlijk steil klimmetje de Col des Espécières beklom (de grens met Spanje) en aan de andere kant afdaalde naar het tweede meertje, in Spanje, Ibon de Lapazosa (Lac de Sautaro voor de Fransen).

Plantjes onderzoeken bij Lac des Espécières

Hier vonden we weer de Pyreneese tijloos, maar ook Brede orchis en Ereprijs, diverse krekels en zagen we in de lucht een prachtige Rode wouw, draaiend met zijn orangerode staart. Wel was alles sterk begraasd en waren meerdere plantensoorten al uitgebloeid.

Pyreneese tijloos (*Colchicum montanum*)

We keerden over de rug van de berg aan de Spaanse kant (le Pic Entre Deux Ports) terug via een pad met wat lastig klauterwerk en zagen daar onder meer Kortbladige gentiaan. We hadden prachtig uitzicht op de Cirque de Gavarnie en richting Spanje. Bij Puerto de Bujaruelo kwam ons pad samen met een eenvoudig wandelpad terug naar de parkeerplaats. Hier troffen de twee groepjes elkaar weer. Hier zagen we nog Alpenglidkruid. Waardering 8 vanwege prachtige uitzichten en meerdere roofvogels omdat we zo hoog liepen.

4. Gargantan – la Hounte Blanque, 23 juli 2025

Startpunt wandeling: P Lac des Gloriettes

Weer: mist, weinig wind, koel

Aantal deelnemers: 7

Total duur excursie: 6 uur

Afstanden: vervoer 4 km, wandeling 5 km, hoogtem 350.

Moeilijkheidsgraad (1-5): 1

Rapportcijfer 7

Verslag: Frans

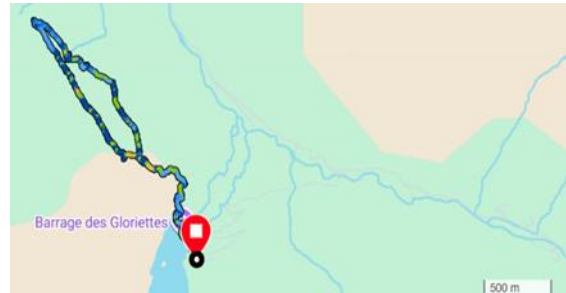
De raadselen van het meertje van Gargantan

Vanaf de parkeerplaats bij het stuwmeer Lac des Gloriettes zijn we langs de Buvette (die dag gesloten) naar het noorden en vervolgens naar het noordwesten gelopen. We hebben uitgebreid gekeken bij het meertje bij de 'granges' van Gargantan. Met een schitterend paringswiel van een duo Venglazenmakers en raadselachtige donkerrode plekken op de bodem van het meertje bij de oever: bij trilling door stampen of aanraking door een stok zakten ze snel weg in de modder en kwamen daarna zeer langzaam terug. Het leken levende wezens of kolonies van kleine organismen, maar we hadden geen idee van welke soort.

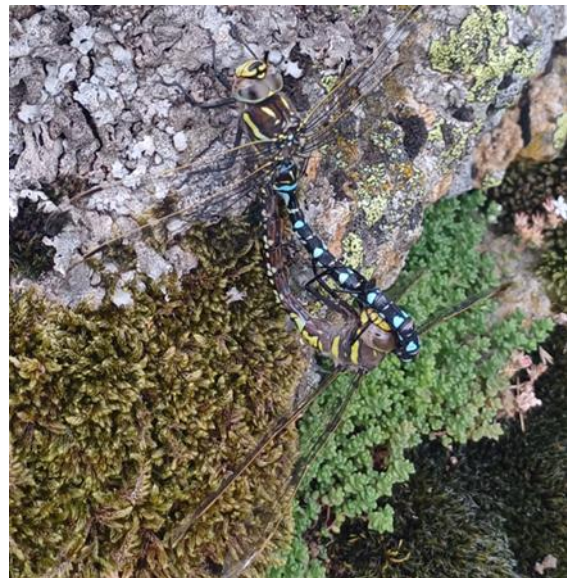

Wat is dit in hemelsnaam?

Daarna verder over het 'lage pad' richting het noordwesten. Daar was weinig te zien door begrazing. Halverwege de niet-steile helling was er een prachtig gebiedje met bronnen en stroompjes, waarschijnlijk behorend bij 'la Hounte Blanque'. Daar onder meer drie soorten nog bloeiende orchideeën (breed, gevlekt en

grote mug). Bij het bereiken van het 'hoge pad' linksaf terug omdat we al een tijd in een mistwolk liepen en er regen was voorspeld. Langs dat mooie paadje nog een paar leuke of nieuwe soorten, zoals de Witte muggenorchis.

Venglazenmakers in paringswiel

Bij het meertje opnieuw opperste verbazing over de beweeglijke rode plekken, Ondanks de mist een interessante tocht op ruim 1700 meter hoogte.

Het meertje van Gargantan

5. Cabane des Aguilos, Hourquette de Héas, 24 juli 2025

Startpunt wandeling: camping Héas
Weer: mist, motregen, later opklarend
Aantal deelnemers: 7
Total duur excursie: 6 uur
Afstanden: vervoer 0, wandeling 9/16 km, hoogtem 800/1150.
Moeilijkheidsgraad (1-5): 2/4
Rapportcijfer: 9
Verslag: Paul en Ryoko

De maaltijd der gieren

Om 09:00 uur vertrokken we met 7 deelnemers vanaf camping Héas. Het weer was aanvankelijk druilerig en mistig, maar in de loop van de dag zou het opklaren en zorgde de middagzon voor warmte. Het eerste stuk ging bijna 400 meter steil omhoog, tot net voor de Cabane de l'Aquila, wat eigenlijk gewoon een koeienstal is. Deze eerste etappe leverde wel enkele mooie waarnemingen op, zo spotte Frans de Turkse lelie.

Turkse lelie (*Lilium mortagon*)

Bij de splitsing verdeelde de groep zich. Ellen en Paul wilden graag in tempo doorlopen naar de top, de Hourquette de Héas, de anderen liepen in eigen tempo verder, tot aan de Cabane des Aguilos. Vanwege de begrazing werden er aanvankelijk niet veel waarnemingen gedaan. Hogerop, tot aan de Cabane werd het beter. Onderweg naar de top werd er bij de Cabane de Aguilos een 'Isard', Pyreneese gems (*Rupicapra Pyrenaica*) gezien en wat verder op een paartje marmotten. De laatste 300 hoogtemeters waren best pittig, op smalle paadjes van kale gladde rotsen. De top ligt op 2.608 meter, maar helaas was het erg mistig en was er weinig uitzicht. Op een mooie dag kun je helemaal naar Gavarnie kijken. Hoogtepunt was een troep van wel 24 Vale gieren die met veel onderlinge getrek en gekrakeel een kadaver aan het verorberen waren. Een schouwspel dat zowel het tweetal dat terug kwam van de Hourquette als het andere groepje zeer goed konden bekijken. Toen de Vale gieren zo'n beetje klaar waren daalden enkele Lammergieren die al boven de schranspartij aan het rondcirkelen waren neer en gingen aan de slag met hun deel, de botten. Op de terugweg kwam de club weer samen brak de zon door wat weer voor diverse waarnemingen van vlinders zorgde, zoals de grote boswachter, de Apollo en Erebia. Een mooi einde van de dag!

Vale gieren en Lammergieren foeragerend

6. Cirque de Lis, 25 juli 2025

Startpunt: Pragnères (Route du Barrada, op 1100 m)
Weer: bewolkt, lichte regen, snel opklarend, zonnig
Aantal deelnemers: 7
Total duur excursie: 6 uur
Afstanden: vervoer 15 km, wandeling 10 km, hoogtem 500.
Moeilijkheidsgraad (1-5): 2
Rapportcijfer: 8
Verslag: Evert

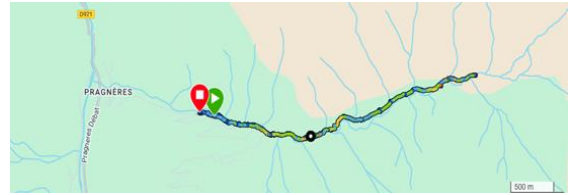
Een arcadisch landschap

Via een onverharde weg omhoog vonden we een mooi plekje bij een haarspeldbocht waar we de auto's konden neer zetten en waar het pad begon. In zwaar bewolkt en licht regenachtig weer begonnen we met een vochtig bospad vrij steil omhoog, langs de beek, de Ruisseau de Bat Barada. Na de wandelingen boven de boomgrens van de eerste dagen was het leuk om door het bos te lopen, gemengd loof- en naaldbos, met veel hoge Buxus struiken (niet aangetast door de Buxusmot), met veel nieuwe waarnemingen en paddenstoelen. Uit het bos komend kwam de zon door, werd het warm en betraden we mooie Pyreneeën-weitjes. De vlinderliefhebbers konden hun lol niet op: dambordjes, de Keizersmantel en de Apollo liet zich rustig bewonderen en fotograferen.

Apollovlinder

Ryoko was blij haar favoriete morgenster in volle bloei waar te nemen. Na nog een bosje zijn we tot aan de voet van de Cirque de Lis gelopen, een prachtig arcadisch landschap, dat veel minder druk bezocht wordt dan de andere cirques.

Cirque de Lis

Op de terugweg ontmoetten we een tweetal parende zwarte naaktslakken. De waarneming van de dag kwam helemaal aan het slot bij het kleine beekje langs de plek waar onze auto's stonden geparkeerd: een eitjes leggende gigantische Bronlibel.

Een mooie dag sloten we af met een drankje bij onze favoriete bar op het pleintje van Gèdre. Hier konden we ook nog een boodschap doen, waarnemingen uploaden en nieuwe berichtjes lezen ne versturen (hier was eindelijk bereik!) en (ook leuk) de spannende slotkilometers van de 19e etappe van de Tour de France bekijken, die werd gewonnen door Thymen Arensman!

Op het terras in Gèdre, eindelijk bereik!

7. Les Moulins de Cupouzade, rond Moules Dera, 26 juli 2025

Startpunt wandeling: bij de molens van Cupouzade
Weer: bewolkt, snel opklarend, zonnig
Aantal deelnemers: 5
Total duur excursie: 3 uur
Afstanden: vervoer 10 km, wandeling 4 km, hoogtem. 250.
Moeilijkheidsgraad (1-5): 1
Rapportcijfer: 7
Verslag: Evert

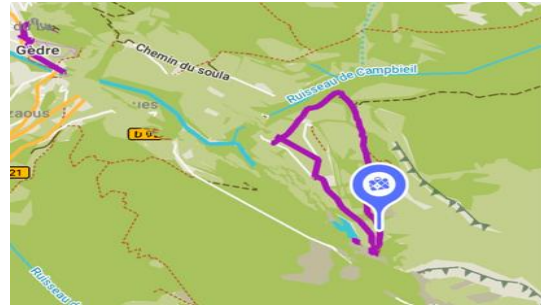
Watermolens en een boerin op een quad.

Met een kleinere groep, omdat Anja Ellen naar de trein in Lourdes bracht, hebben we een kleinere wandeling van een halve dag gemaakt, zodat we even wat op konden ruimen, wassen en uitrusten. Bij de ochtendwandeling die Frans vanaf de camping maakte in het kader van het 'uitrusten' signaleerde hij twee Steenarenden aan de overzijde van het dal. Het weggetje van Gèdre naar de molens was een uiterst smalle uitdaging, en er waren slechts drie parkeerplekken, waarvan twee al waren bezet. Maar het kwam allemaal goed. We hebben eerst uitgebreid rondgekeken bij de watermolens, die er al vanaf de middeleeuwen staan en waarvan er in de 'semi-autarkische' streek wel 150 hebben gestaan.

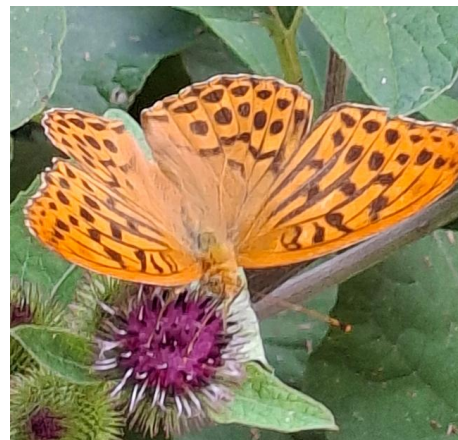

De watermolens van Cupouzade

Vanaf de molens liepen we een klein stukje op eerder genoemde weg (D178) en dan

links, een sterk stijgend pad omhoog. Bij de splitsing in het bos het pad richting Pont de Peyregnet genomen. Halverwege kwam ons een boerin op een quad tegemoet gereden; we bleken op haar terrein te zijn aanbeland. Ze wees ons het juiste pad en waarschuwde dat de brug vernield was door de *tempête* van vorig najaar. We hoefden echter ook niet echt de brug over, dus vervolgden we onze weg, inmiddels tussen de open velden, met de nodige vlinders en een niet direct definieerbare orchidee, die Hondskruid bleek te zijn.

Keizersmantel

Net vóór de brug namen we het pad naar rechts, terug naar de auto's en het zeer nauwe weggetje.

Een rustige en plezierige middag.

8.Saugué, 27 juli 2025

Startpunt: Bareilles (1 km. vóór Gavarnie afslag rechts, P. net over bruggetje)
Weer: zonnig
Aantal deelnemers: 6
Total duur excursie: 8 uur
Afstanden: vervoer 14 km, wandeling 7 km, hoogte. 600.
Moeilijkheidsgraad (1-5): 2
Rapportcijfer: 8
Verslag: Frans

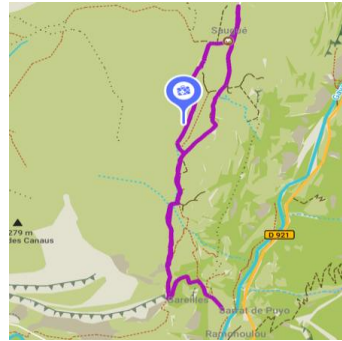
Slangenarend show op de route panoramique

Na eerst een kort stukje over het asfalt te hebben gelopen slaan we een voetpad in tussen wat huizen. Het pad slingert omhoog in een hazelaarsbos tot aan de GR10 aan de voet van een hoge rotswand met daarboven zwevende Vale gieren. We slaan rechtsaf naar het noorden langs bloemrijke hellingen met veel uitgebloeide orchideeën, een aantal Smaragdhagedissen en wat vogeltjes. Vervolgens af en toe een bosje tussen graslanden, deels zonder begrazing. Bij een stroompje langs het pad zowaar een prachtig bloeiende Gevlekte orchis.

Gevlekte orchis (*Dactylorhiza maculata*)

Daarna in een meer gecultiveerd gebied met minder bloemen maar wel een fraai overvliegende Rode wouw. We liepen een lus

langs een 'sentier educative', met een uitstapje naar een Gîte d'étape. Eerst leek het dat de Gîte gesloten was (de deur was dicht), maar even later kwam de waardin naar buiten met de mededeling dat ze even een middagslaapje had gedaan en nam de bestelling op. We lieten de 'crêpes myrtilles' en de appelcider goed smaken op het terras, waar we op de koop toe ook nog een prachtige vliegshow konden aanschouwen van een jagende Slangenarend.

We liepen op de terug ongeveer dezelfde route, met veel vlinders, sprinkhanen en een veldkrekel. Een mooie tocht, vooral door de geringe begrazing en de gedeeltelijk nog niet gemaaide hooilanden. Het schitterende uitzicht naar het zuiden op de Cirque de Gavarnie geeft dit pad de bijnaam van 'route panoramique'.

9. Cirque de Gavarnie, 28 juli 2025

Startpunt wandeling: P. Gavarnie

Weer: zonnig

Aantal deelnemers: 6

Total duur excursie: 8 uur

Afstanden: verv. 14 km, wandeling 10 km, hoogtem. 325/225.

Moeilijkheidsgraad (1-5): 1

Rapportcijfer: 9

Verslag: Ryoko en Paul

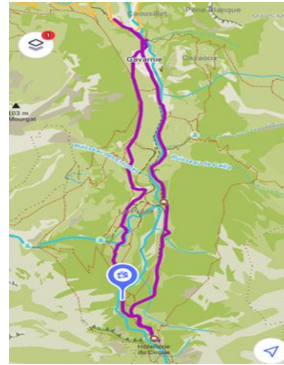
De waterval die nat was

We vertrokken op maandagochtend om half negen, om de drukte een beetje voor te zijn, en reden naar de parkeerplaats in Gavarnie. Het was maar 14 km, maar je kunt nooit zo snel rijden op kronkelende bergwegen. We hebben rond negen uur een verplicht €8 dag parkeerkaartje gekocht en rustig langs een aantal souvenirwinkels en cafés gelopen. Het is een breed en makkelijk wandelpad richting de cirque. Op de heenweg tot Hotel du Cirque hebben we een beperkt aantal nieuwe waarnemingen gedaan: onder andere de Bruinrode wespenorchis, Eenzijdig wintergroen, Veld- en Kruisbladgentiaan.

Kruisbladgentiaan (Gentiana cruciata)

Vanaf de hotel zijn we in twee groepjes gesplitst: een groepje naar de waterval en de rest liep via een zijpad aan de andere oever van de beek (Gave de Gavarnie) over brede weides doorsneden door meanderende stroompjes en door het bos terug naar Gavarnie. Dit was een

heel mooie wandeling waar veel gentianen werden waargenomen.

De weg naar de waterval was best zwaar omdat het laatste deel steil omhoog ging en er niet echt een pad was. Op het hoogste punt stond je echt dichtbij de waterval en werd je ook wel nat (de hoogste waterval in Europa, hoorden we van onze wandelende encyclopedie Frans). De halfronde hoge klif met diverse watervallen was supergaaf en als je omdraaide had je een supermooi uitzicht over de hele vallei.

Conclusie: Het was een mooie dag! We hadden niet veel nieuwe waarnemingen, maar hele mooie uitzichten. Het Cirque de Gavarnie is een "must see"!

Cirque de Gavarnie

10. Pic de La Pahule, Port de Boucharo, 29 juli 2025

Startpunt wandeling: P. Col de Tentes (2208m)
Weer: prima, zonnig, niet al te warm
Aantal deelnemers: 4
Total duur excursie: 7 uur
Afstanden: vervoer 25 km, wandeling 7 km, hoogtem. 250.
Moeilijkheidsgraad (1-5): 1
Rapportcijfer: 8 (vanwege de uitzichten)
Verslag: Anja

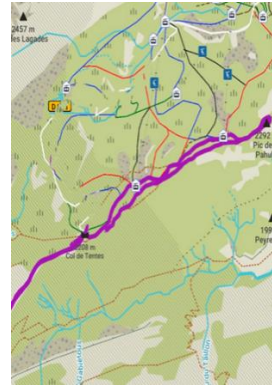
De optocht van de Vale gieren

Vanaf de parkeerplaats liepen we naar de Pic de Tentes (2322m), waar we om ongeveer half elf koffiepauze hielden en genoten van het uitzicht. Ans besloot niet verder te gaan en ging struinen langs het pad naar de Port de Boucharo. De anderen zijn afgedaald aan de andere zijde van de Pic de Tentes en vervolgens omhoog naar de Pic de la Pahule (2292m). Het is geen graad waar je overheen loopt, maar een goed pad, als is de beklimming van de Pic de la Plahule een stuk steiler. Bovenop staat een kruis en eten we onze boterhammen op, genietend van het uitzicht. We zien nu hiervandaan de waterval van de Cirque de Gararnie van bovenaf! Hier zien we toch weer meer vlinders dan alleen de Erebia's van onderweg: drie Apollo's, een Koninginnepage en Violette vuurvinder.

Violette vuurvinder

Interessante waarnemingen: circa 25 Vale gieren die vaak paarsgewijs vrij kort na elkaar langs de hellingen en over de pieken scheerden, Torenvalken, veel Waterpiepers, vier marmotten, veel Muurhagedissen. De bergen zijn erg begraasd, waardoor er weinig bloemen stonden, alleen op de steile rotspartijen staat wat bloemen, waaronder de Alpenmargriet. Zelfs het Borstelgras is begraasd, want de pluimen staan er nog wel op achter de hekken die het vee moeten tegenhouden bij de steile helling.

Vale gier

Het pad omhoog bevatte een lastige passage, zodat we op de weg terug een ander paadje namen. Ook de Pic de Tentes niet opnieuw beklommen, maar een wat lager pad genomen, dat een skipad leek langs de skiliftstations. Op het lange rechte pad naar de Port de Boucharo ontmoetten we Ans weer. Op de steile wand langs dit pad heeft ze veel interessante waarnemingen gedaan (want onbegraasd!). We wandelen gezamenlijk terug naar de auto en keren terug naar de camping na een mooie dag.

Alpenmargriet (Leucanthemopsis alpina)

11. Gargantan, Granges de Coumély, 30 juli 2025

Startpunt wandeling: P. Lac des Gloriettes

Weer: onbewolkt

Aantal deelnemers: 4

Total duur excursie: 8 uur

Afstanden: vervoer 4 km, wandeling 9 km, hoogtem. 150.

Moeilijkheidsgraad (1-5): 1

Rapportcijfer: 8

Verslag: Frans

Libellen en waterjuffers

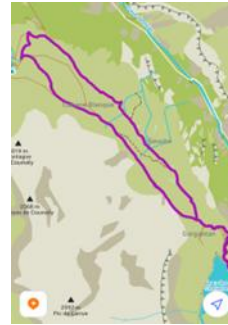
Om half negen gestart om tijdig een plek op de parkeerplaats te vinden. Die liep al snel vol. Weer over de stuwdam van het Lac de Gloriettes de route gekozen van 23 juli, toen er dichte mist hing. Vervolgens in noordwestelijke richting op de laaggelegen route. We kwamen weer langs het meertje met de raadselachtige rode vlekken. De meeste waren verdwenen, maar bij nadere beschouwing was nu zichtbaar dat ze bestonden uit een wriemelende massa rode wormpjes of zo, mogelijk een soort Tubifex.

Verderop kwamen we langs diverse beekjes met bijbehorende flora. Er was begrazing, maar niet intensief. Tientallen Vale gieren kwamen (opnieuw) achter elkaar langs vliegen. Er waren ook opvallend veel andere vogels, o.a. een jonge Bepijster en een gezin Grauwe klauwier. Tevens veel sprinkhanen. Na een paar kilometer ging het pad dalen en na een afslag naar links moesten we circa 100 meter stijgen.

Veldgentiaan (*Gentianella campestris*)

Daarna bijna horizontaal terug richting stuwmeer. We zochten tevergeefs naar de Dennenorchis die we er de week tevoren hadden gezien.

Dianthus monspessulanus

Bij het meertje vlogen veel libellen en juffers van diverse soorten. Bij het stuwmeer bleek de buvette met zijn terras geopend, waar me in het zonnetje een fles appelcider hebben geledigd. Het was een mooie tocht met prachtige panorama's met zicht op onder andere het dal van Gèdre, de Cirque de Troumouse, de Cirque d'Estaubé en een deel van de Cirque de Gavarnie.

Determineren in de tent

Plantenlijst

Waarnemingen opgenomen van 17 t/m 31 juli 2025 X op observado X goedgekeurd op observado bij zeker 1 waarneming		
Achillea millefolium	Duizendblad	x
Aconitum anthora	Grote gele monnikskap	x
Aconitum lycoctonum sops neapolitanum	Gele monnikskap	x
Aconitum napellus	Blauwe monnikskap	x
Adenostyles alliariae		x
Agrimonia eupatoria	Gewone agrimonie	x
Ajuga pyramidalis	Piramidezenegroen	x
Alchemilla alpina	Alpenvrouwenmantel	x
Allium lusitanicum		x
Allium sphaerocephalon	Kogellook	x
Allium ursinum	Daslook	x
Alnus incana	Witte els	x
Amelanchier ovalis	Europees krentenboompje	x
Androsace villosa	Zilverwit mansschild	x
Antennaria dioica	Rozenkransje	x
Anthoranthum odoratum	Gewoon reukgras	x
Anthyllis vulneraria	Wondklaver	x
Arabis turrita	Torenscheefkelk	x
Arctostaphylos uva-ursi	Berendruif	x
Asperula cynanchica	Kalkbedstro	x
Asphodelus albus	Witte affodil	x
Asplenium adiantum-nigrum	Zwartsteel	x
Asplenium ceterach	Schubvaren	x
Asplenium ruta-muraria	Muurvaren	x
Asplenium septentrionale	Noordse streepvaran	x
Asplenium trichomanes	Steenbreekvaren	x
Asplenium viride	Groensteel	x
Astragalus sempervirens	Immergroene tragant	x
Astrantia minor	Groot sterrenscherm	x
Berberis vulgaris	Zuurbes	x
Betonica alopecurus		x
Bistorta vivipara	Knolduizendknoop	x
Blechnum spicant	Dubbelloof	x
Blitum bonus-hendricus	Brave hendrik	x
Botrychium lunaria	Gelobde maanvaren	x
Brachypodium pinnatum	Gevinde kortsteel	x
Brizia media	Beventjes	x
Bupleurum falcatum	Sikkelgoudscherm	x
Bupleurum angulosum		x
Calluna vulgaris	Struikhei	x
Caltha palustris	Dotterbloem	x
Campanula cochlearifolia	Zodeklokje	x
Campanula glomerata	Kluwenklokje	x
Campanula rapunculoides	Akkerklokje	x
Campanula rapunculus	Rapunzelklokje	x
Campanula rotundifolia	Grasklokje	x
Campanula scheuzeri	Scheuzers klokje	x
Campanula trachelium	Ruig klokje	x
Cardamine resedifolia		x

Androsace villosa (uitgebloeid)

Astragalus sempervirens

Bupleurum angulosum

Carduus carlinoides		x
Carduus defloratus	Berooide distel	x
Carex capillaris	Haarzegge	x
Carex davalliana	Veenzegge	x
Carex echinata	Sterzegge	x
Carex flaca	Zeegroene zegge	x
Carex frigida		x
Carex hirsuta	Ruige zegge	x
Carex leporina	Hazenzegge	x
Carex oederi	Dwergzegge	x
Carex spicata	Gewone bermzegge	x
Carex sylvatica	Boszegge	x
Carlina acanthifolia	soort zilverdistel	x
Carlina vulgaris	Driedistel	x
Centaurea decipiens		x
Centaurea jacea	Knoopkruid	x
Centaurea scabiosa	Grote centaurie	x
Cerastium pyrenaicum		x
Cirsium acaule	Aarddistel	x
Cirsium eriophorum	Wollige distel	x
Cirsium monspessulanum		x
Cirsium palustre	Kale jonker	x
Clematis vitalba	Bosrank	x
Clinopodium alpinum	Alpensteentijm	x
Clinopodium calamintha	Kleine steentijm	x
Clinopodium vulgare	Borstelkrans	x
Coeloglossum viride	Groene nachtorchis	x
Colchicum montanum	Pyreneese tijloos	x
Convallaria majalis	Lelietje-van-dalen	x
Corylus avellana	Hazelaar	x
Crepis pygmaea	Dwergstreepzaad	x
Crepis pyrenaica		x
Cruciata glabra		x
Cryptogramma crispa	Gekroesde rolklaver	x
Chrysosplenium oppositifolium	Paarbladig goudveil	x
Cuscuta epiphytum	Klein warkruid	x
Cuscuta europaea	Groot warkruid	x
Dactylorhiza fuchii	Bosorchis	x
Dactylorhiza maculata	Gevlekte orchis	x
Dactylorhiza majalis	Brede orchis	x
Daphne cneorum	Rozemarijnpeperboompje	x
Daphne laureola	Zwart peperboompje	x
Daphne mezereum	Rood peperboompje	x
Daucus carota	Peen	x
Dianthus deltoides	Steenanjer	x
Dianthus hyssopifolius		x
Dianthus monspessulanus	Montpellierianjer	x
Doronicum grandiflorum	Grootbloemig gemzenkruid	x
Dryas octopetala	Zilverkruid	x
Dryocallis rupestris	Rotsganzerik	x
Dryopteris filix-mas	Mannetjesvaren	x
Epilobium alsinifolium		x
Epilobium montanum	Bergbasterdwederik	x
Epipactis atrorubens	Bruinrode wespenorchis	x

Daphne cneorum

Epipactis atrorubens

Epipactis helleborine

Epipactis helleborine	Brede wespenorchis	x
Equisetum hyemale	Schaafstro	x
Equisetum variegatum	Bonte paardenstaart	x
Erigeron acris	Scherpe fijnstraal	x
Erigeron glabratus		x
Erigeron spec.		x
Eriophorum angustifolium	Veenpluis	
Erinus alpinus	Alpenbalsem	x
Eryngium bourgatii	Pyreneese kruisdistel	x
Euphorbia cyparissas	Cipreswolfsmelk	x
Euphrasia alpina	Alpenogentroost	x
Euphrasia stricta	Stijve ogentroost	x
Fragaria vesca	Bosaardbei	x
Galeopsis segetum	Bleekgele hennepnetel	x
Galeopsis tetrahit	Gewone hennepnetel	x
Galium anisophyllum		x
Galium odoratum	Lievevrouwbedstro	x
Galium pyrenaicum		x
Galium verum	Geel walstro	x
Gentiana acaulis	Stengelloze gentiaan	x
Gentiana burseri		x
Gentiana cruciata	Kruisbladgentiaan	x
Gentiana nivalis	Sneeuwgentiaan	x
Gentianella campestris	Veldgentiaan	x
Geranium cinereum	Grauwe ooievaarsbek	x
Geranium molle	Zachte ooievaarsbek	
Geranium pyrenaicum	Bermooievaarsbek	x
Geranium robertianum	Robertskruid	
Geum montanum	Bergnagelkruid	x
Globularia nudicaulis	Naaktstengelige kogelbloem	x
Globularia repens		x
Gnaphalium hoppeanum		x
Goodyera repens	Dennenorchis	x
Gymnadenia conopsea	Grote muggenorchis	x
Gysophila repens	Kruipend gipskruid	x
Helianthemum nummularium	Geel zonneroosje	x
Helleborus foetidus	Stinkend nieskruid	
Helleborus viridis	Wrangwortel	x
Hepatica nobilis	Leverbloempje	x
Heracleum sphondylium	Gewone berenklauw	
Herniaria latifolia		x
Hieracium villosum		x
Homogyne alpina	Berghoefblad	x
Hornungia alpina	Alpengemskers	x
Hylotelephium telephium	Hemelsleutel	
Hypericum nummularium		x
Hypericum montanum	Berghertshooi	x
Hypericum richeri	Alpenhertshooi	x
Hypochaeris radicata	Gewoon biggenkruid	x
Iris latifolia		x
Jacobaea adonidifolia		x
Juniperus communis sups. alpina	Jeneverbes	x

Eryngium bourgatii

Gentiana nivalis

Hylotelephium telephium

Juncus filiformes	Draadrus	x
Knautia arvensis	Beemdkroon	x
Knautia dipsacifolia	Bergknautia	x
Lactuca plumieri		x
Laserpitium gallicum		x
Laserpitium latifolium	Breed laserkruid	x
Laserpitium siler		x
Lathyrus latifolius	Brede lathyrus	x
Lathyrus sylvestris	Boslathyrus	x
Leucanthemopsis alpina	Alpenmargriet	x
Lilium martagon	Turkse lelie	x
Linaria alpina	Alpenleeuwenbek	x
Linum catharticum	Geelhartje	x
Lonicera nigra	Zwarte kamperfoelie	x
Lonicera pyrenaica	Pyreneese kamperfoelie	x
Lotus corniculatus var. alpinus		x
Luzula sylvatica	Grote veldbies	x
Lysimachia nemorum	Boswederik	x
Malva moschata	Muskuskaasjeskruid	x
Malva neglecta	Klein kaasjeskruid	x
Meconopsis combrica	Schijnpapaver	x
Melica nutans	Knikkend parelgras	x
Mentha longifolia	Hertsmunt x	x
Mentha x rotundifolia	Vollige munt	x
Melica uniflora	Eenbloemig parelgras	x
Mercurialis perennis	Bosbingelkruid	x
Meum athamanticum	Bergvenkel	x
Micranthes stellaris	Stersteenbreek	x
Minuartia recurva		x
Mycelis muralis	Muursla	x
Neottia nidus-avis	Vogelnestje	x
Ononis natrix	Geel stalkruid	x
Ononis spinosa	Kattendoorn	x
Origanum vulgare	Wilde marjolein	x
Orobancha alba	Tijmbremraap	x
Orthilia secunda	Eenzijdig wintergroen	x
Parnassia palustris	Parnassia	x
Paronychia kapela		x
Paronychia polygonifolia		x
Pedicularis pyrenaica	Pyrenees kartelblad	x
Phedimus spurius	Roze vetkruid	x
Phleum alpinum	Alpendoddegras	x
Phyteuma hemisphaericum	Grasrapunzel	x
Phyteuma orbiculare	Bolrapunzel	x
Pilosella officinarum	Muizenoor	x
Pimpinella saxifraga	Kleine bevernel	x
Plantanthera spec	Nachtorchis spec.	x
Poa nemoralis	Schaduwgras	x
Polygala serpyllifolia	Liggende vleugeltjesbloem	x
Polygala vulgaris	Gewone vleugeltjesbloem	x
Polypodium spec,	Eikvaren spec.	x
Polystichum aculeatum	Stijve naaldvaren	x
Polystichum lonchitis	Lansvaren	x
Potentilla alchimilloides		x

Linaria alpina

Micranthes stellaris

Potentilla; alchimilloides

Potentilla erecta	Tormentil	x
Potentilla montana	Bergganzerik	x
Potentilla nivalis		x
Potentilla verna	Voorjaarsganzerik	x
Poterium sanquisorba	Kleine pimpernel	x
Prenanthes purpurea	Purpersla	x
Primula farinosa	Melige sleutelbloem	x
Primula hirsuta	Rode alpensleutelbloem	x
Primula veris	Gulden sleutelbloem	x
Prunella grandiflora	Grote brunel	x
Prunella lacinata	Witte brunel	x
Pyrola minor	Klein wintergroen	x
Ramonda myconi		x
Ranunculus flammula	Egelboterbloem	x
Reseda glauca		x
Rhamnus pumila	Dwergwegedoorn	x
Rhaponticum centauroides	Kardoen-zaagblad	x
Rhinanthus angustifolius	Grote ratelaar	x
Rhododendron ferrugineum	Roestbladig alpenroosje	x
Ribes alpinum	Alpenbes	x
Rubus idaeus	Framboos	x
Rumex scutatus	Spaanse zuring	x
Sagina nodosa	Sierlijk vetmuur	
Salix eleagnos	Grijze wilg	x
Salix retusa	Stompbladige wilg	x
Salvia pratensis	Veldsalie	x
Sambucus ebulus	Kruidvlier	x
Sambucus racemosa	Trosvlier	x
Sanicula europaea	Heelkruid	x
Saponaria officinalis	Zeepkruid	x
Saxifraga aizoides	Gele bergsteenbreek	x
Saxifraga aquaticum	Watersteenbreek	x
Saxifraga hirsuta		x
Saxifraga intricata		x
Saxifraga longifolia	Langbladig steenbreek	x
Saxifraga moschata		x
Saxifraga paniculata	Trossteenbreek	x
Saxifraga umbrosa	Bossteenbreek	x
Scabiosa columbia	Duifkruid	x
Scleranthus annuus	Eenjarige hardbloem	x
Scleranthus perennis	Overblijvende hardbloem	x
Scorzoneroides pyrenaicus	Pyreneese leeuwentand	x
Scutellaria alpina	Alpenglidkruid	x
Sedum album	Wit vetkruid	x
Sedum anglicum	Engels vetkruid	x
Sedum dasphyllum	Dik vetkruid	x
Sedum rupestre	Tripmadam	x
Sedum sediforme		x
Selaginella selaginoides		x
Selinum pyrenaicum		x
Sempervivum arachnoideum	Spinnenwebhuislook	x
Sempervivum montanum	Berghuislook	x
Sempervivum tectorum	Donderblad	x
Seseli libanotis	Hertswortel	x

Orthilia secunda

Saxifraga moschata

Saxifraga longifolia

Seseli montanum	Bergselie	x
Sideritus hyssopifolia		x
Silene acaulis	Stengelloze silene	x
Silene nutans	Nachtsilene	x
Silene rupestris	Rotssilene	x
Solanum dulcamara	Bitterzoet	x
Soldanella alpina	Alpenkwastjesbloem	x
Solidago virgaurea	Echte guldenroede	x
Sparganium angustifolium	Drijvende egelskop	x
Spergularia spec.	Schijnspurrie spec.	x
Stachys officinalis	Betonie	x
Struthiopteris spicant	Dubbelloof	x
Tanacetum corymbosum	Tuilganzenbloem	x
Teucrium chamaedrys	Echte gamander	x
Teucrium pyrenaicum	Pyreneese gamander	x
Teucrium scorodonia	Valse salie	x
Thalictrum alpina	Alpenruit	x
Thalictrum minus	Kleine ruit	x
Thesium pyrenaica	Weidebergvlas	x
Thymus pulegoides	Grote tijm	x
Tofieldia calyculata		x
Torilis japonica	Heggendoornzaad	x
Trapapogon pratensis	Gele morgenster	x
Trifolium alpestre	Alpenklaver	x
Trifolium alpinum		x
Trifolium montanum	Bergklaver	x
Trifolium repens	Witte klaver	
Trisetum flavescens	Goudhaver	x
Vaccinium myrtillus	Blauwe bosbes	
Vaccinium uliginosum	Rijsbes	x
Valeriana officinalis	Echte valeriaan	x
Valeriana pyrenaicum	Pyreneese valeriaan	x
Veratrum album	Witte nieswortel	x
Verbascum nigrum	Zwarte toorts	x
Verbena officinalis	IJzerhard	x
Veronica beccabunga	Beekpunge	x
Veronica bellidiodes	Madeliefereprijs	x
Veronica fructicans	Rotsereprijs	x
Veronica ponaie		x
Vicia pyrenaica	Pyreneese wikke	x
Vincetoxicum hirundinaria	Witte engbloem	x
Viola arvensis	Akkerviooltje	x

Sideritus hyssopifolia

Veratrum album

Vogellijst

naam	excursie
Alpenkauw	1, 2, 3, 4, 8, 9
Alpenkraai	1, 10, 11
Beflijster	11
Gaai	7
Geelgors	1, 4, 8
Grauwe klauwier	11
Groene specht	8
Grote gele kwikstaart	2, 9
Heggenmus	5, 11
Huiszwaluw	1, 2, 4, 5, 11
Koolmees	8, 9
Kuifmees	8
Lammergier	2, 5
Paapje	8
Pimpelmees	9
aaf	1
Rode wouw	3
Roodborsttapuit	2, 11
Rotszwaluw	1, 4, 5, 8, 11
Slangenarend	8, 11
Staartmees	7
Steenarend	7
Tapuit	2, 3, 4, 5
Torenvalk	7, 8, 10, 11
Tuinfluiter	8
Vale gier	2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11
Vink	2, 4, 6
Waterpieper	1, 2, 5, 8, 10, 11
Winterkoning	2
Witte kwikstaart	1, 9, 11
Zwarte kraai	2
Zwarte mees	9
Zwarte roodstaart	1, 2, 5
Zwarte specht	8
Zwartkop	1, 2, 6, 9, 11

Vale gieren foeragerend

Lammergieren wachtend op hun beurt

Lammergier

Vale gier

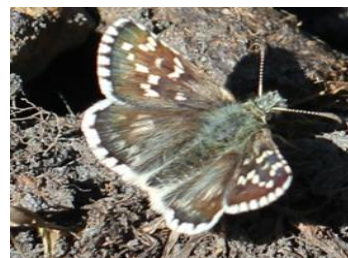
Vlinderlijst

o: op observado

f: foto

m: in meerdere gebieden waargenomen

Bretons spikkeldikkopje	o	f	m	Purperstreepparelmoervlinder	o	f	
Westelijk spikkeldikkopje	o	f		Grote parelmoervlinder	o	f	m
Groot spikkeldikkopje	o	f		Kleine parelmoervlinder	o	f	m
Geelsprietdikkopje	o	f	m	Tweekleurige parelmoervlinder	o	f	m
Zwartsprietdikkopje	o	f		Keizersmantel	o	f	m
Groot dikkopje	o	f	m	Herdersparelmoer	o	f	
Kommavlinder	o	f		Bosparelmoer	o	f	
Dwergdikkopje	o	f		Zuidelijke bosparelmoer	o	f	
Apollovlinder	o	f	m				
Koninginnepage	o		m	Dambordje	o	f	m
Groot koolwitje	o	f	m	Zwitserse boswachter	o	f	m
Klein koolwitje	o	f	m	Donkere erebia	o	f	
Resedawitje	o	f		Bontoogerebia	o	f	
Boswitje	o	f	m	Bergerebia	o	f	
Oranje luzernevlinder	o	f	m	Westelijke glanserebia	o	f	
				Geelvlakerebia	o	f	
Wegendoornpage	o	f		Bruin zandoogje			
Morgenrood	o	f	m	Oranje zandoogje			
Violette vuurvlinder	o	f		Argusvlinder	o	f	m
Bruine vuurvlinder	o	f		Rotsvlinder	o	f	m
Kleine vuurvlinder	o	f		Hooibeestje	o	f	m
				Tweekleurig hooibeestje	o	f	m
Wikkeblauwtje	o	f	m				
Groot tragantblauwtje	o	f	m				
Bleek blauwtje	o	f	m				
Icarusblauwtje	o	f		Kleine vos	o		m
Bruin blauwtje	o			Atalanta	o		
Heide blauwtje	o	f		Distelvlinder	o		m
Vals heideblauwtje	o	f		Gehakelde aurelia	o	f	
Klaverblauwtje	o						

Bretons spikkeldikkopje

Bretons spikkeldikkopje (het zelfde exemplaar)

Donkere erebia

Groot tragantblauwtje

Bontoogerebia

Zwitserse boswachter

Sprinkhanen, libellen en nachtvlinders

Sprinkhanen		libellen		nachtvlinders	
Grote groene sabelsprinkhaan	f	Watersnuffel	f	Sint-Jansvlinder	f
Greppelsprinkhaan	f	Tangpantserjuffer	f	Streep Sint-Jansvlinder	f
Bramensprinkhaan	f	Weidebeekjuffer	f	Kolibrivlinder rups	f
Zadelsprinkhaan	f	Venglazenmaker	f	Kolibrivlinder	
Roodvleugelsprinkhaan	f	Platbuik		Viervlakvlinder	f
Knopsrietje	f	Beekoeverlibel	f	Bonte beer	f
Kleine goudsprinkhaan	f	Gewone bronlibel		Roodstreepspanner	f
Locomotiefje	f	Steenrode heidelibel	f	Huisuil	f
Rosse sprinkhaan	f			Helmkruidvlinder rups	f

Kleine goudsprinkhaan

Roodstreepspanner

Zadelsprinkhaan

Beekoeverlibel

Bonte beer

Tangpantserjuffer

Overige waarnemingen

Alpenmarmot
Pyreneese gems (Isard)

Hazelworm
Muurhagedis
Westelijke smaragdhagedis

Hazelworm

Muurhagedis

Westelijke smaragdhagedis (v)

Westelijke smaragdhagedis (m)

Aanvullingen plantenlijst

Betonica officinalis	Betonie	x
Saxifraga oppositifolia	Zuiltjessteenbreek	x